

Hamar 14.10.2025

Til:

Statsminister Jonas Gahr Støre
Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen
Kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran
Finansminister Jens Stoltenberg
Stortingets Energi- og miljøkomité
Stortingets Kommunal- og forvaltningskomité
Stortingets Finanskomité

Kopi:

Statsforvalterne i Innlandet, Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus Oslo og Viken, Vestfold og Telemark
Fylkeskommunen i Innlandet, Buskerud, Akershus, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold.
KS

Vår ref. 10/25

Ordførerbrev – Statlig medfinansiering av nitrogenrensing og redningsarbeid for Oslofjorden og andre sårbare vassdrag

Oslofjorden og andre sårbare vassdrag trenger handling – og finansiering

Oslofjorden og Västerhavet er i en alvorlig økologisk krise. Overgjødsling, oksygensvikt og tap av artsmangfold truer fjorden andre sårbare vassdrag, både som naturressurs og som rekreasjonsområde. Dette er grundig dokumentert av både Miljødirektoratet, Havforskningsinstituttet og Klima- og miljødepartementet selv. Fjorden er syk, og tiltak er tvingende nødvendige.

Blant de viktigste tiltakene som er identifisert, står reduksjon av næringssalter fra kommunalt avløpsvann helt sentralt. Krav om nitrogenrensing er nå varslet for alle store renseanlegg i Oslofjordens nedbørsfelt. De samme kravet stilles også for andre områder.

Det er en bred politisk enighet om at fjorden må reddes. Det er derimot uklart hvem som skal ta regningen.

Mjøsaksjonen som forbilde – spleiselag for fellesskapet

Da Mjøsa sto i fare for å dø på 1970-tallet, tok staten initiativ til et omfattende miljøløft. Mjøsaksjonen ble et spleiselag mellom stat, kommuner og næringsliv – med staten i en ledende rolle. Denne modellen sørget for målrettet innsats, lokal gjennomføring og bred oppslutning. Oslofjorden og andre sårbare vassdrag fortjener samme handlekraft.

Hamarregionen IPR

Postadresse: **Grønnegata 83, 2325 Hamar**

Besøksadresse: **Grønnegata 83, 2317 Hamar** • Org.nummer: **864950582**

Hamarregionen.net • E-post: **freskj@innlandetfylke.no** • Telefon: **917 02 454**

Vårt krav: Staten må bidra med finansiering

Vi ber Regjeringen og Stortinget:

1. Å etablere en statlig tilskuddsordning med kraftfulle insentiv for rensetiltak i nedbørsfeltet til Oslofjorden og andre sårbare vassdrag.
2. Å innarbeide konkrete midler til dette i statsbudsjettet for 2026
3. Å utrede modeller for kostnadsdeling etter prinsippene fra Mjøsaksjonen
4. Å vurdere midlertidig justering av selvkostregelverket for å muliggjøre raskere gjennomføring.

Selvkost er ikke nok

Selvkostregelverket hindrer kommunene i å ta opp lån og gjennomføre større rensetiltak uten at abonnentene belastes kraftig. Det vil gi store og usosiale gebyrøkninger i kommunene – noe som er politisk og sosialt uholdbart. Staten må ta sin del av ansvaret. En statlig tilskuddsordning må sikre at også kommuner som allerede har gjennomført investeringen, omfattes av insentivene.

Tverrpolitisk enighet om behovet

Vår forståelse er at det er bred politisk enighet om at staten må bidra til å redde Oslofjorden og andre sårbare vassdrag. Nå haster det med å omsette ordene til handling. Vi ber derfor Regjeringen og Stortinget følge opp den nasjonale redningsplanen for Oslofjorden og vassdrag med reelle økonomiske virkemidler.

Kommunene står klare, men trenger statlig drahjelp

Vi ordførere står klare til å ta ansvar lokalt. Men vi trenger en tydelig og forpliktende ramme fra staten for å kunne møte kravene og gjennomføre nødvendige tiltak. Vi inviterer dere til dialog om hvordan dette kan gjøres i fellesskap – slik vi lyktes med ved Mjøsa, og slik vi må lykkes for Oslofjorden og vassdrag.

Med vennlig hilsen

På vegne av kommunene i Innlandet fylke

Truls Gihlemoen

Leder av Hamarregionen IPR

Brevet er ikke fysisk underskrevet, men er bekreftet digitalt av samtlige Ordførere i Innlandet fylke.

Harry Vinje
Våler Kommune

Lillian Skjærvik
Elverum Kommune

Turis Backe-Viken
Trysil Kommune

Ole Erik Hørstad
Åmot Kommune

Linda Otnes
Stor-Elvdal Kommune

Tor Erik Skramstad
Engerdal Kommune

Mona Murud
Alvdal Kommune

Kristin Langtjernet
Folldal Kommune

Merete Myhre Moen
Tynset Kommune

Ivar Midtdal
Os Kommune

Bjørnar Tollan Jordet
Tolga Kommune

Linda Døsen Stubbsveen
Rendalen Kommune

Kamilla Thue
Eidskog Kommune

Rune Grenberg
Grue Kommune

Elin Såheim Bjørkli
Kongsvinger Kommune

Einar Ottesen Toverud
Åsnes Kommune

Odd Kjetil Sløtte
Nord-Odal Kommune

Knut Hvithammer
Sør-Odal Kommune

Anne Marie Sveipe
Øyer Kommune

Anette Musdalslien
Gausdal Kommune

Hans Olav Sundfør
Lillehammer kommune

Vigdis Stensby
Hamar kommune

Kai Ove Berg
Ringsaker kommune

Marte Larsen Tønseth
Løten Kommune

Truls Gihlemon Stange kommune	Gunn Elisabeth Alm Thoresen Gran Kommune	Bror Helgestad Østre Toten Kommune	Tonje Bergum Jahr Vestre Toten Kommune
----------------------------------	---	---------------------------------------	---

Anne Bjertnæs Gjøvik Kommune	Anne Hagenborg Søndre Land Kommune	Ola Tore Dokken Nordre Land Kommune	Linda Mæhlum Robøle Etnedal Kommune
---------------------------------	---------------------------------------	--	--

Marit Hougsrud Sør-Aurdal Kommune	Knut Arne Fjelltn Nord-Aurdal Kommune	Bjarne Budal Øystre Slidre Kommune	Haldor Ødegård Vestre Slidre kommune
--------------------------------------	--	---------------------------------------	---

Jørland Ødegård Lunde Vang Kommune	Anne Marie Olstad Nord-Fron Kommune	Ole Tvette Muriteigen Sør-Fron Kommune	Arne Fossmo Ringebu Kommune
---------------------------------------	--	---	--------------------------------

Magne Vorkinn Dovre Kommune	Mariann Skotte Lesja kommune	Kristian Frisvold Lom Kommune	Eldri Siem Sel Kommune
--------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	---------------------------

Harald Sve Bjørndal Vågå Kommune	Edel Kveen Skjåk kommune
-------------------------------------	-----------------------------